

**Ба Шурои диссертатсионии 6D.KOA-14 назди
Донишгоҳи давлатии молия ва иқтисоди
Тоҷикистон, 734067, ш. Душанбе, кӯчаи
Нахимов 64/14, E-mail: faridullo72@mail.ru**

ТАҚРИЗ

**ба автореферати Шарифзода Нурулло Шариф дар мавзӯи «Баҳодихии
захираҳои бонкӣ ҳамчун унсuri иқтидори молиявӣю сармоягузори
мамлакат», барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои иқтисодӣ аз
рӯйи ихтисоси 08.00.07 -Молия, муомилоти пулӣ ва қарз**

Автореферати мазкур ба омӯзиши арзёбии захираҳои бонкӣ ҳамчун унсuri иқтидори молиявӣю сармоягузори Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки соҳаи мубрами илми иқтисод ба шумор меравад, бахшида шудааст. Дар шароити муосир аҳамияти захираҳои бонкӣ меафзояд, зеро онҳо дар таъмини рушди устувори иқтисодӣ, мусоидат ба маблағгузориҳои лоиҳаҳои кӯтоҳмуддат ва дарозмуддати сармоягузорӣ нақши калидӣ доранд. Дар қор ба ҷанбаҳои назариявӣ ва методологии идоракунии захираҳои бонкӣ, баҳодихии онҳо, инчунин таҳияи механизмҳои истифодаи самараноки онҳо барои баланд бардоштани иқтидори молиявӣю сармоягузори иқтисодӣети миллӣ диққати махсус дода мешавад. Таҳқиқоти мазкур дар заминаи татбиқи Стратегияи миллии рушд то соли 2030 аҳамияти амалӣ пайдо мекунад, зеро он ба ошқор ва рафъи мушкilotи мавҷуда дар низомии бонкӣ, аз ҷумла масъалаҳои эътимоди аҳоли ба ташкилотҳои молиявӣ, тақмили сиёсати пасандозҳо ва баланд бардоштани сатҳи ҳиссаи сармоягузориҳои дарозмуддат равона шудааст.

Дар байни нуқтаҳои асосии автореферат омӯзиши амиқи назариявии мафҳуми захираҳои бонкӣ, моҳият ва нақши онҳо дар низомии молиявиро ҷудо намудан мумкин аст. Муаллиф ба таври васеъ тафсири мафҳуми «захираҳои

бонкӣ»-ро нисбат ба «захираҳои қарзӣ» дуруст нишон дода, асоснок мекунад, ки ин захираҳо на танҳо амалиёти қарзӣ, балки дигар намудҳои фаъолияти бонкӣ, аз ҷумла хизматрасониҳои сармоягузорӣ ва суғуртавино низ фаро мегиранд. Навовариҳои назаррасии илмӣ ин аз ҷониби муаллиф таҳия намудани модели концептуалии ташаккул ва истифодаи захираҳои бонкӣ, ки ҳам сарчашмаҳои дохилӣ ва ҳам берунии ҷалби онҳоро дар бар мегирад, мебошад. Қобили зикр аст, ки дар қор роҳҳои баланд бардоштани иқтисодии молиявӣ ва сармоягузориҳои низомии бонкӣ тавассути ҷорӣ намудани технологияҳои рақамӣ, тақмили танзими ҳуқуқӣ ва тавсеаи низомии пардохтҳои ғайринақдӣ пешниҳод шудааст ва ин пурра ба сиёсати пешгирифтаи Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷавобгӯ аст. Дар автореферат инчунин таҳлили муқоисавии низомии бонкии кишварҳои ИДМ оварда шудааст, ки имконияти мутобиқсозии таҷрибаи пешқадами идоракунии захираҳои бонкиро дар Тоҷикистон медиҳад.

Дастоварди дигари назаррасии қор ин усули системавӣ ба омӯзиши механизми ташаккули захираҳои бонкӣ ва таъсири онҳо ба нишондиҳандаҳои макроиқтисодӣ мебошад. Муаллиф ба таври боварибахш исбот мекунад, ки баланд бардоштани сатҳи устуворӣ ва дастрасии захираҳои бонкӣ тавассути тақмили низомии суғуртаи пасандозҳо, пешниҳоди имтиёзҳо ба мизоҷони доимӣ ва фаъолони ҷорӣ намудани воситаҳои инноватсионии молиявӣ имконпазир аст. Пешгӯии ҳисобҳои дар қор пешниҳодшуда дурнамои дарозмуддати афзоиши иқтисодии молиявӣ ва сармоягузориҳои бонкҳоро то соли 2030 асоснок мекунад, ки бо моделҳои математикӣ ва иқтисодию оморӣ тасдиқ қарда мешаванд. Илова бар ин, дар таҳқиқот зарурати ҳамохангсозии сиёсати пулию қарзӣ ва фаъолияти бонкӣ барои таъмини рушди устувори иқтисоди миллӣ таъкид шудааст.

Сарфи назар аз арзиши баланди илмӣ ва аҳамияти амалии тадқиқот, автореферати пешниҳодшуда як қатор ҷанбаҳои дорад, ки онҳоро тақмил додан мумкин аст:

1. Масалан, таҳлили таҷрибаи хориҷӣ, ки дар асар пешниҳод шудааст, таҳлили муфассалро тақозо мекунад, махсусан дар мавриди истифодаи усулҳои

инноватсионии ҷалби захираҳо, аз кабили абзорҳои гибридии молиявӣ ва платформаҳои технологӣ.

2. Дар кор инчунин хатарҳои марбут ба рақамикунонии равандҳои бонкӣ, ки омили муҳими шароити муосир ба шумор меравад, ба қадри кофӣ ба назар гирифта нашудааст.

Мулоҳизаҳои пешниҳодшуда хусусияти тавсиявӣ доранд ва аҳамияти илмию амалии тадқиқоти гузаронидашударо паст намеkunанд. Автореферати пешниҳодшуда бо умқи коркарди назариявӣ, аҳамиятнокӣ ва муносибати ҳамаҷониба ба таҳлил фарқ мекунад ва ин имкон медиҳад, ки онро ҳамчун саҳми муҳим дар рушди илми иқтисод ва амалияи идоракунии захираҳои бонкӣ баррасӣ намоем. Корро метавон барои истифода ҳам дар соҳаи илмӣ ва ҳам дар раванди таҳияи қарорҳои стратегӣ дар соҳаи сиёсати молиявию қарзӣ тавсия кард.

Ба фикри мо кори мазкур пурра ба талаботи муқаррароти КОА-и назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷавобгӯ мебошад ва муаллифи диссертатсия Шарифзода Н.Ш. барои гирифтани дараҷаи илмӣ номзади илмҳои иқтисодӣ аз рӯи ихтисоси 08.00.07 - Молия, муомилоти пулӣ ва қарз сазовор мебошад.

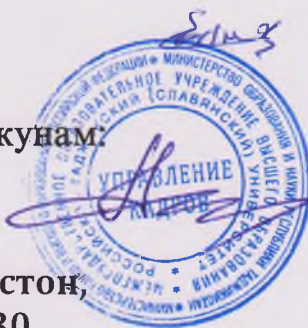
Такриздиханда:

дотсенти кафедраи «Молия ва қарз»-и
Донишгоҳи Славянии Руссия ва
Тоҷикистон, н.и.и.

Миразизов А.Х.

Имзои А.Х. Миразизовро тасдиқ мекунам:
Сардори Раёсати кадрҳои ДСРТ

Раҳимов А.А.



Суроға: 734025, Ҷумҳурии Тоҷикистон,
ш. Душанбе, кӯчаи М.Тупсунзода 30
Телефон: (+992 37) 2 27 54 59
e-mail: fin.kredit.00@mail.ru